

Saman om ein betre
KOMMUNE

- eit rammeprogram for lokale prosjekt

VELKOMMEN

til første nettverkssamling

Nettverk sør Sykefravær

9-10. februar 2012 – Utsikten hotell i Kvinesdal
Nettverksleder Dorrit Svenning

«Saman om ein betre kommune» tar tak i dei viktigaste utfordringane i kommunal sektor.

52 deltakarkommunar vil få hjelp til eige arbeid med å få redusert sjukefråværet eller uønska deltid, få auka kompetansen og betra rekrutteringa til kommunale jobbar –

Overordnet mål er å:

- Bidra til å redusere sykefraværet i kommunal sektor og styrke arbeidet med å nå målet om 20% reduksjon i løpet av 2013 (IA-avtalen).
- Forsterke partssamarbeid som arbeidsform i utviklingen av kommunesektoren.

Saman om ein betre
KOMMUNE

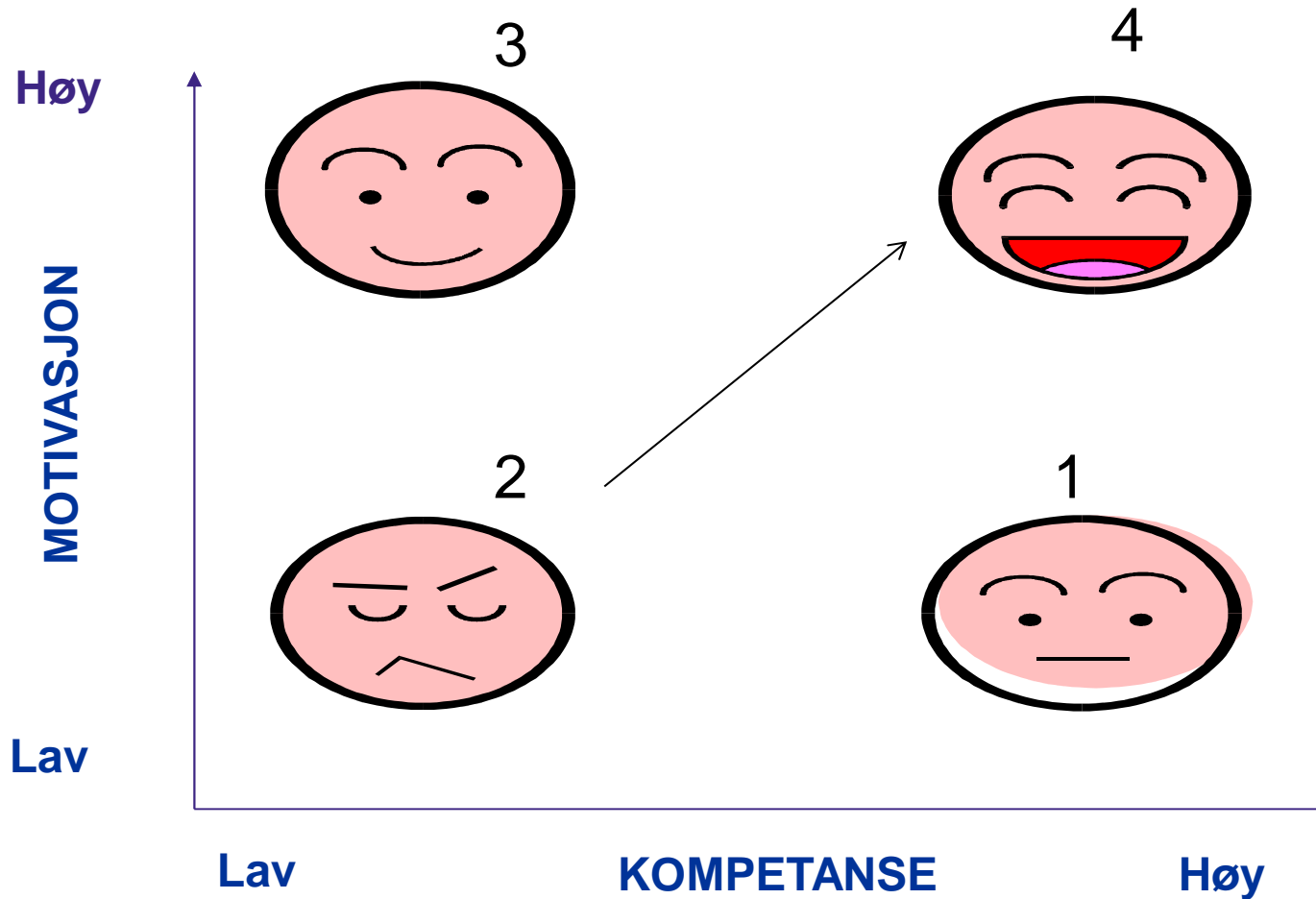
Mål for samlingene:

- Bidra til forankring, framdrift og måloppnåelse for kommunenes prosjekter
- Være næringsstasjon for inspirasjon og læring – dele kunnskap og erfaringer
- Gi «påfyll» og møter med ressurspersoner og kompetansemiljøer. Oppdatere kunnskap om valgte temaer.

Hva er dine ønsker for samlingen?

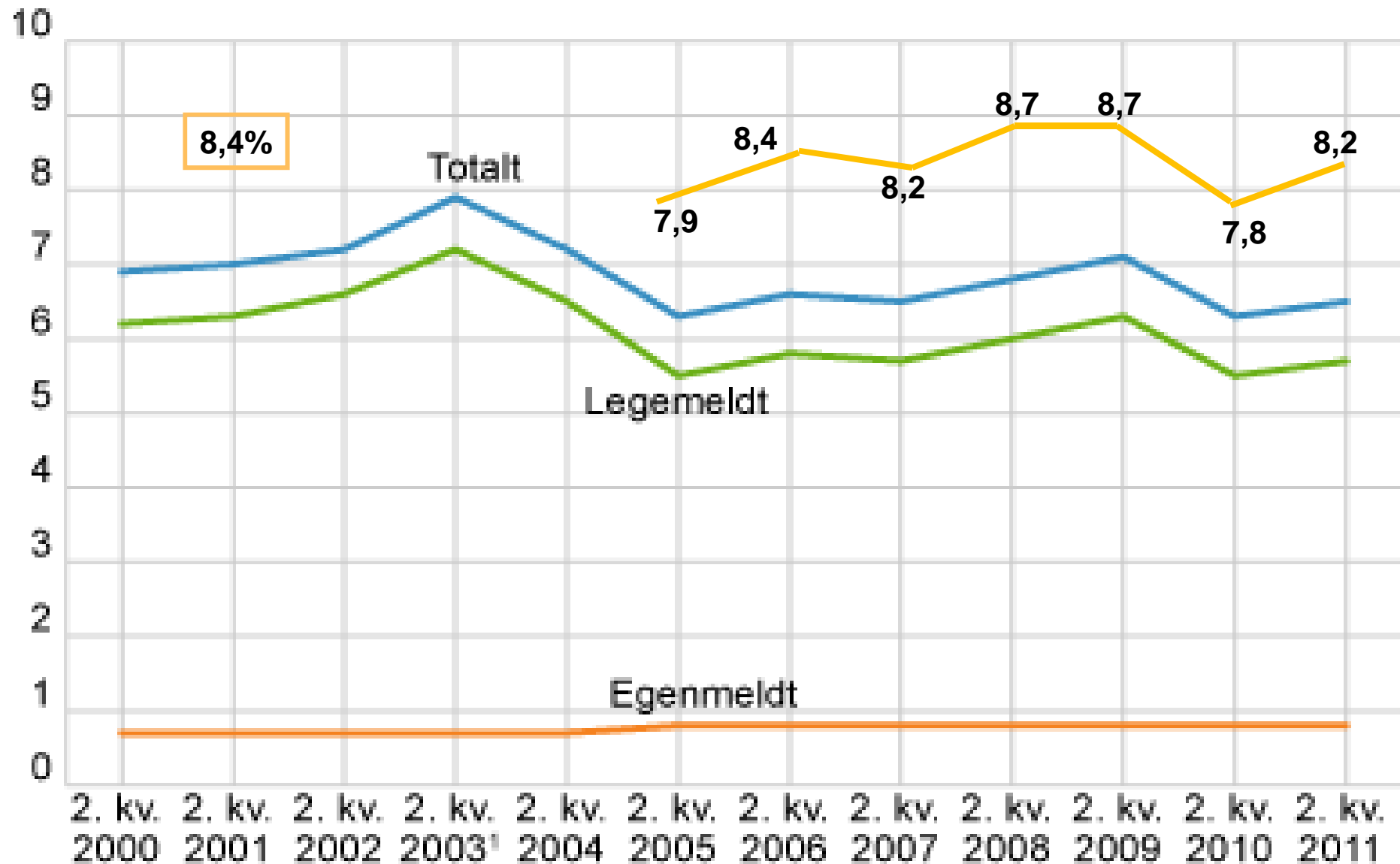

Saman om ein betre
KOMMUNE

Med utgangspunkt i din rolle i partssamarbeidet - hva er dine forventninger og ønsker for samlingen? Ny kunnskap – hente inspirasjon? – styrke deg i rollen?

**Tapte dagsverk pga. egenmeldt og legemeldt sykefravær for arbeidstakere 16-69 år, i prosent av avtalte dagsverk.
2. kvartal 2000-2. kvartal 2011**

¹ Legemeldte tall for 2. kvartal 2003 er oppdatert 15. juni 2004.

«Saman om ein betre kommune»

Samarbeid og utvikling i kommunenettverk

Saman om ein betre
KOMMUNE

KOMPETANSE
VEST og ØST
MARIT TOVSEN

Luster
Gloppen

Lom – Lunner
Bø – Hobøl

Finnøy&Rennesøy

KOMPETANSE
NORD
GEIR JOHAN HANSEN

Dyrøy

Vesterålen r-råd
Andøy/, Hadsel, Sortland,
Bø, Lødingen og Øksnes

Saltdal
Brønnøy

Ørland

HELTID—DELTID
NORD OG SØR
GEIR JOHAN HANSEN

Sortland

Meråker - Bjugn
Songdalen - Time
Kvinesdal - Lillesand

HELTID--DELTID
ØST
MARIT TOVSEN

Våler

Elverum
Løten
Eidsvoll
Drammen
Moss
Fredrikstad

Tema: KOMPETANSE

Tema: HELTID-DELTID

«Saman om ein betre kommune»

Samarbeid og utvikling i kommunenettverk

Saman om ein betre
KOMMUNE

Nettverkene – rolle og funksjon

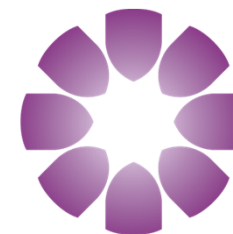
Saman om ein betre
KOMMUNE

- Sentral rolle i programmet
 - Bidra til forankring, framdrift og måloppnåelse for prosjektene
- Viktig læringsarena
 - Lære av seg selv
 - Lære av andre
- Viktig formidlingsarena – næringsstasjon
 - Oppdatert kunnskap (state of the art) om valgt(e) tema(er)
 - Kunnskap om programmet og øvrige nettverk
 - Måling og gevinstrealisering
- Arbeidsform:
 - Løsningsorientert – oppgaveorientert - deltakerstyrt

1. nettverkssamling - februar 2012

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lør	Søn
30.jan	31.jan GJH Heltid/deltid NORD-SØR	1.feb Gdm Quality Airport Hotel Gdm	2.feb MT Heltid/deltid Drammen	3.feb Oslo NV ØST Tollboden	4	5
6. feb GJH Sykefravær NORD VEST	7. feb Tr.heim Radisson Værnes	8.feb	9.feb DS Sykefravær Nettverk	10.Feb Kvinesdal SØR	11	12
13	14	15.feb MT Kompetanse Nettverk	16.feb Oslo/Slottspark VEST-ØST	17	18	19
			16.feb AS Omdømme	17.feb		
20.feb GJH Kompetanse Bodø	21.feb Nettverk NORD	22	23.feb AS Sykefravær Nettverk	24.feb Osloregion ØST	25	26
27	28	29	1.mar	2	3	4

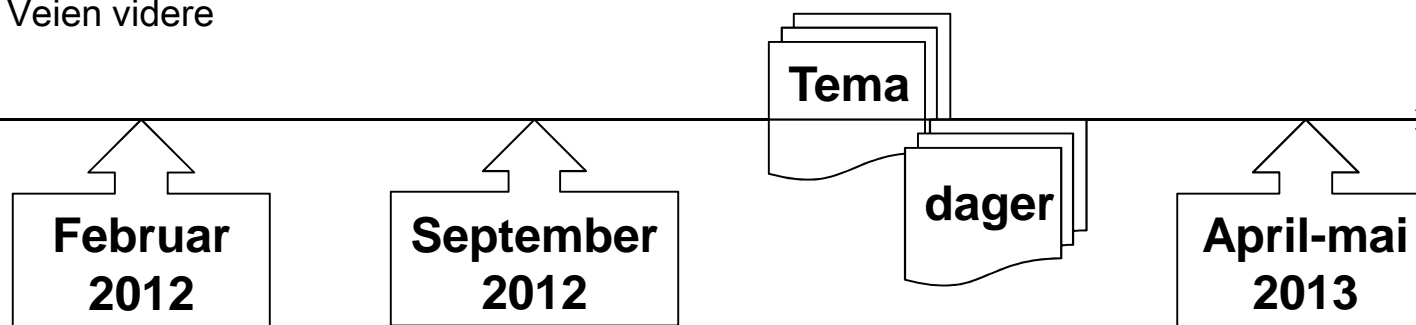
Prosessmål for nettverkene

Saman om ein betre
KOMMUNE

- Samling 1 = MÅL & RETNING
 - Programplattform
 - Prosjekt mål og innhold - fremtidsperspektiv/løfte blikket
 - Roller og partssamarbeid – forankring
 - Prosjektplan - neste steg
- Samling 2 = DYPDYKK I TILTAK & PROSJEKTER
 - Kritiske faktorer – utfordringer & muligheter
 - Kvalitet - omdømme
 - Neste steg
- Temadager = FORANKRING & INVOLVERING
 - Eierskap – engasjement
 - Identitet/stolthet - omdømme
- Samling 3 = RESULTATER – FRA PROSJEKT TIL DRIFT
 - Informasjon & helhetlig kommunikasjon - omdømme)
 - Veien videre

6.des 2011
OPPSTART
Prosjektleder
samling

Programopplegget

DAG 1

1000 **Velkommen**

- Bakgrunn, mål og opplegg
- Forventninger og roller
- Presentasjonsrunde: Hvor høyt er sykefraværet hos oss? Hva vet vi om årsakene. Retning og målepunkter

1130 SAMAN OM.. Orientering om programmet
v/ Ina Kathrine Ruud, KRD

1200 LUNSJ

1300 **Best sammen i arbeidet med å redusere sykefraværet**

Marit Tovsen, KS og Kristen Dalby,
Ressursgruppa for arbeidstaker-
organisasjonene

Samtaler om mål og hva fremmer og
hemmer måloppnåelse hos oss?

1500 Kaffepause

1510 **Prestasjoner av prosjektene**

Med spørsmål (maks 20 min x 6)

1715 Oppsummering (hva tar vi med oss hjem?)

1930 Middag

Saman om ein betre
KOMMUNE

DAG 2

0830 God morgen

Hva tar vi med fra i går av gode ideer og
tiltak vi har tro på?

0900 **Inkluderende.no**

v/ Kristen Dalby

0945 **Morgendagens tjenester og organisasjonskultur for nærvær og kvalitet**

- Vi lager felles fremtidsbilde – inspirert av W. Disney med dialog om: Hva skal til? Kritiske faktorer. Hvilke krav stiller dette til ledere, folkevalgte, tillitsvalgte

1100 Pause

1120 **Prosjektplan**

Smarte mål og milepæler

- Det første vi gjør når vi kommer hjem

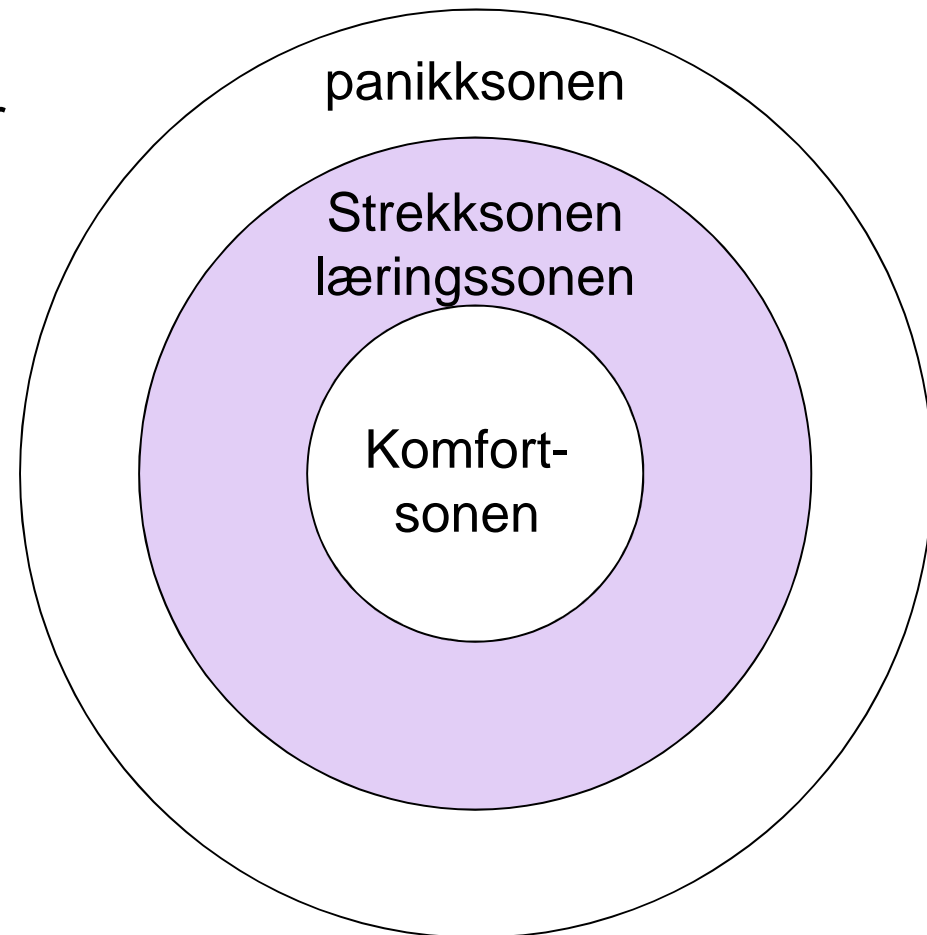
1230 Oppsummering og veien videre

1300 Lunsj og takk for denne gang

Seminarformen

- Løsningsorientert
 - Positivt fokus
 - Mulighetene - gode eksempler
 - aksjonsmetodisk
- Deltakerstyrt
 - Utnytte kunnskapen i nettverket
 - Høste og så – gi og få
- Oppgaveorientert
 - Dele kunnskap om prosjektoppstartfase
 - Refleksjon om praksis, roller og ferdigheter

”Du lærer mer om et menneske i en times lek enn gjennom en livslang samtale” *Platon*

Sykefraværet i din kommune?

- på en skala fra 5-12...

Saman om ein betre
KOMMUNE

- Målsetting i IA-avtalen: 20% reduksjon av fravær innen utgangen av 2013 (fra 8,4%)
- Landsgjennomsnitt kommunal sektor
2kv. 2011: **8,2%** (SSB)

- Arendal
- Mandal
- Sola
- Songdalen
- Stavanger
- Vegårshei

Over eller under landsgjennomsnittet?

- Hva er %fravær i kommunen – utviklingen – målsetting?
- Hva vet dere om årsakene?
- Hvor høyt på kommunens dagsorden mener du at arbeidet er?
Hva vil det si å ha det høyt på dagsorden?

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

SAMAN OM EIN BETRE KOMMUNE

Orientering om programmet

Fagdirektør Ina Kathrine Ruud, KR D

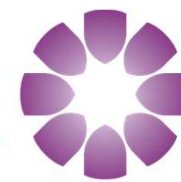
Marit Tovsen, KS

Kristen Dalby, Ressursgruppa for arbeidstakerorganisasjonene

Best sammen i nærværsarbeidet

- Hvorfor redusere sykefraværet?
- Suksessfaktorer i arbeidet med å redusere sykefravær
 - Forankring – ledelse – kompetanse
- Partssamarbeidet – felles mål – ulike roller

Kjennetegn ved godt parts-samarbeid om arbeidstidsordninger

Saman om ein betre
KOMMUNE

- Felles mål – og evne til å holde fokus på dem
- At alle parter trekker i samme retning og bidrar til nå målene
- Gjensidig tillit og åpenhet
- Respekt for hverandres ulike roller og interesser.
Avklarte roller og bidrag
- Engasjement – og vilje til å sette seg inn i problemstillingene
- God møtekultur og ledelse - avklarte kjøreregler og gjennomtenkt dagsorden
- Aktive, løsningsorienterte prosjektdeltakere

Hvor høy grad stemmer beskrivelsen for godt partssamarbeid hos dere?

1-----10

Gruppeoppgave:
**Hva hemmer og hva fremmer
måloppnåelse hos oss?**

Kommune: _____

Saman om ein betre
KOMMUNE

	Mål	Hva fremmer?	Hva hemmer?
Redusere (ufrivillig?) deltid	●		
Parts-samarbeidet	●		

Presentasjoner av prosjektene

Saman om ein betre
KOMMUNE

Hva blir du mest imponert over/likter du best som du vil hører mer om?

REDUSERE
SYKEFRAVÆR
nettverk sør

1. Sola
2. Mandal
3. Vegårshei
4. Songdalen
5. Arendal
6. Stavanger

Vi ses til middag

A misty morning landscape with a large building on a hill and a forest in the foreground. The scene is captured in a soft, hazy light, suggesting dawn or early morning. The building is a multi-story structure with a modern architectural style, situated on a hillside. The foreground is dominated by a dense forest of evergreen trees, their silhouettes softened by the mist. The sky is a pale, hazy blue, and the overall atmosphere is serene and quiet.

GOD MORGEN

Olav Magne Frydøl

Programopplegget

DAG 1

1000 **Velkommen**

- Bakgrunn, mål og opplegg
- Forventninger og roller
- Presentasjonsrunde: Hvor høyt er sykefraværet hos oss? Hva vet vi om årsakene. Retning og målepunkter

1130 SAMAN OM.. Orientering om programmet
v/ Ina Kathrine Ruud, KRD

1200 LUNSJ

1300 **Best sammen i arbeidet med å redusere sykefraværet**

Marit Tovsen, KS og Kristen Dalby,
Ressursgruppa for
arbeidstakerorganisasjonene

- Samtaler om mål og hva fremmer og hemmer måloppnåelse hos oss?

1500 Kaffepause

1510 **Prestasjoner av prosjektene** **Med spørsmål** (maks 20 min x 6)

1715 Oppsummering (hva tar vi med oss hjem?)

1930 MIDDAG

Saman om ein betre
KOMMUNE

DAG 2

0830 God morgen

Hva tar vi med fra i går av gode ideer og tiltak vi har tro på?

0900 **Inkluderende.no** v/ Kristen Dalby

0945 **Morgendagens tjenester og organisasjonskultur for nærvær og kvalitet**

- Vi lager felles fremtidsbilde – inspirert av W. Disney med dialog om: Hva skal til? Kritiske faktorer. Hvilke krav stiller dette til ledere, folkevalgte, tillitsvalgte

1100 Pause

1120 **Prosjektplan**

Smarte mål og milepæler

- Det første vi gjør når vi kommer hjem

1230 Oppsummering og veien videre

1300 Lunsj og takk for denne gang

Med et tilbakeblikk på i går...

Hva er det viktigste dere tar med videre ?

www.inkluderende.no

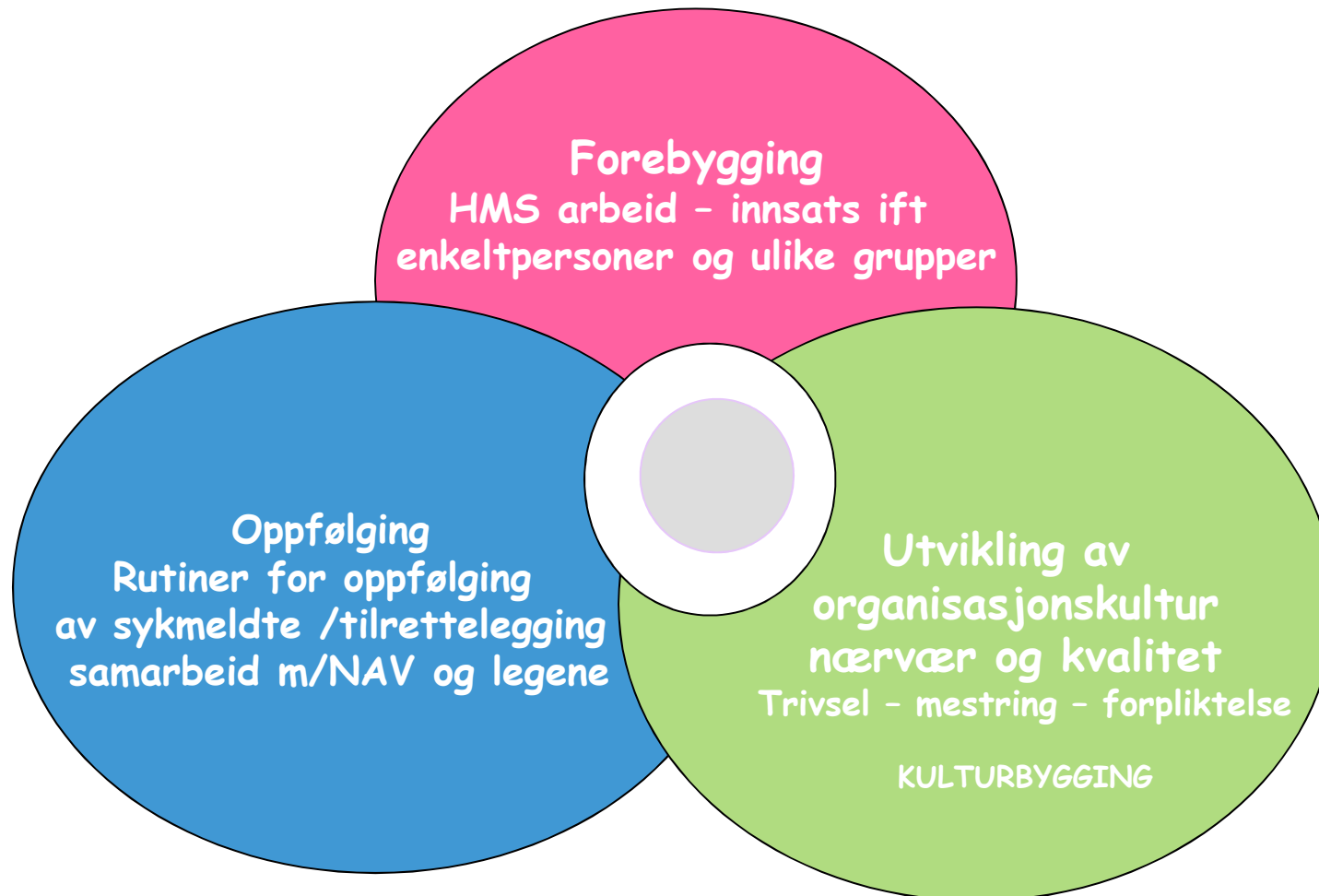
<http://www.facebook.com/inkluderende>

Utfordringer og innsatsområder

Sammen om ein betre
KOMMUNE

Nærvær og redusert sykefravær - god ledelse er avgjørende
Flere tiltak sammen, samtidig og over tid gir resultater

Organisasjonskultur...

er måten vi gjør tingene på her hos oss

Saman om ein betre
KOMMUNE

KULTURUTTRYKKENE

Måten vi jobber på, hvordan vi samhandler om oppgaver, måten vi snakker med hverandre, innredning, lederstil, fyller rollene som tillitsvalgte - folkevalgte osv

Blir synlig når de brytes eller når nye kommer inn

KULTURINNHold

Verdier og normer - oppfatninger om hvordan ting bør være og forventninger til atferd.

Kulturen endrer seg over tid gjennom læring...

”En av de viktigste oppgavene er sannsynligvis å videreutvikle, administrere og – om nødvendig – ødelegge kulturer”
(Bastøe, Dahl og Larsen 2002)

Kommunikasjon er vårt viktigste verktøy

Saman om ein betre
KOMMUNE

Hva er god kommunikasjon?

Når vi kommuniserer...

- 7% ordets betydning
- 38% hvordan vi uttrykker ordene - tonefallet
- 55% kroppsspråk, blikk, OSV Erlie, 2006
- 2 parallelle samtaler
 - «Hodene» – snakker og lytter
 - «Mavene» – tolker og føler

Saman om ein betre
KOMMUNE

«Same procedure as last year, ordfører?»

«Same procedure as every year, rådmann!»

En selvstendig og nyskapende kommunesektor

*Morgendagens
arbeidskraftutfordringer
krever både økt nærvær
og at vi løser oppgavene
på nye måter*

Hvordan utvikle tjenester og en organisasjonskultur som fremmer nyskaping, nærvær/heltid og kvalitet

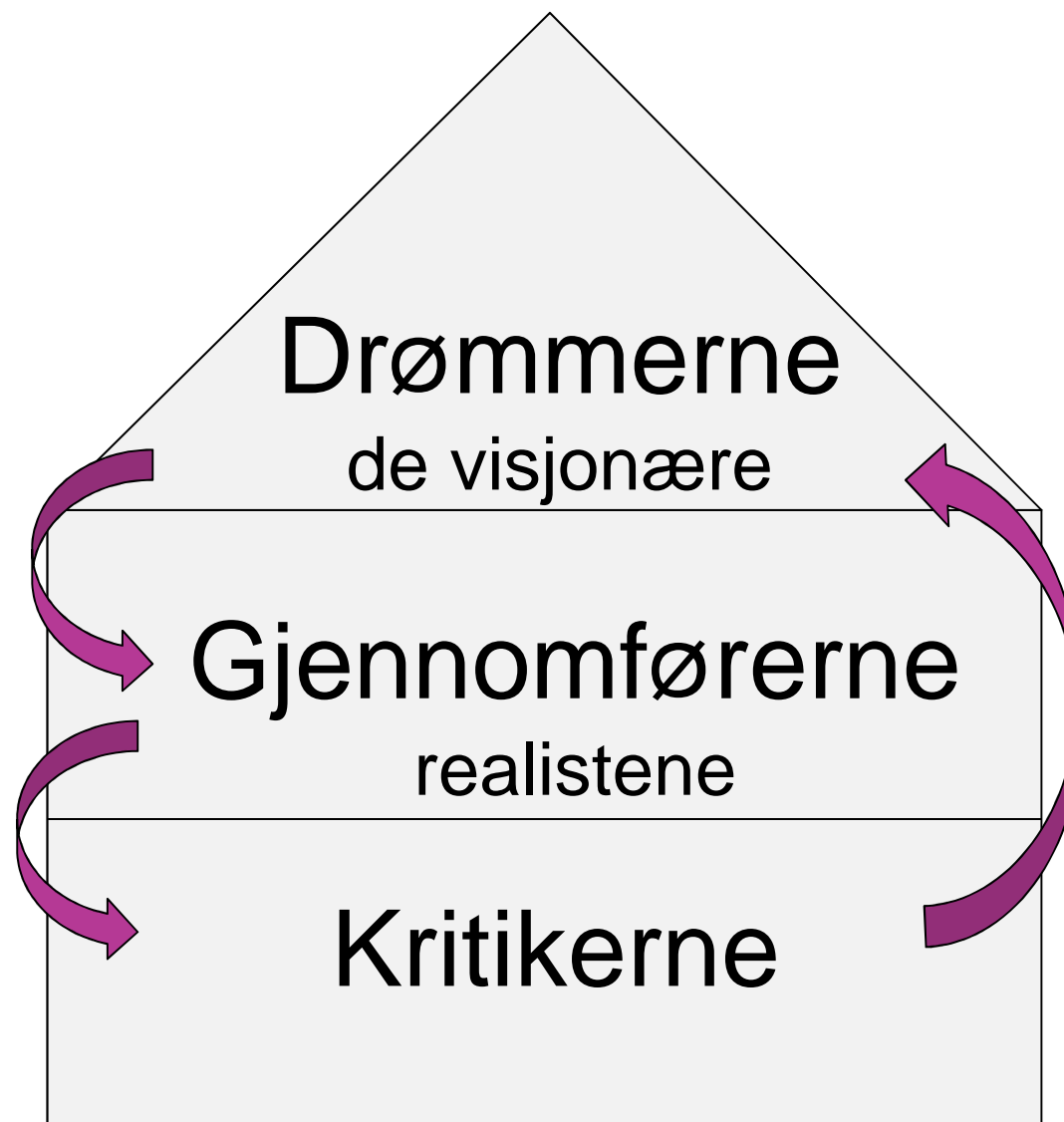

Saman om ein betre
KOMMUNE

Der alle ønsker å komme på jobb og yte sitt beste i samspill med andre

Saman om ein betre
KOMMUNE

En kommune som har lykket med å redusere sykefraværet.
Flere jobber mer/i større stillinger. Løser oppgavene på nye
måter... Året er 2020... Hva er det vi ser? Hvordan jobber
man? Hvem deltar i arbeidet med de gode tjenestene?

Saman om ein betre
KOMMUNE

Hva skal til? Hva er viktig at vi gjør i dag for å nærme oss dette fremtidsbildet?

-

Saman om ein betre
KOMMUNE

Hvilke krav stiller dette til kommunale ledere, folkevalgte, tillitsvalgte og ansatte?

Saman om ein betre
KOMMUNE

-

Hva er Kritiske faktorer for å lykkes i arbeidet?

-

Saman om ein betre
KOMMUNE

Kritiske faktorer for å lykkes...

FORANKRING...

– hva vil det si at en innsats er godt forankret?

Saman om ein betre
KOMMUNE

Får lov
«Signert»

Ressurser
tilgjengelig
Interesse i
organisasjonen

Blir heiet på
Resultater etterspørres
Eierskap i hele
organisasjonen

MILEPÆLSPLAN i prosjekt:

Saman om ein betre kommune

Bakgrunn & utløsende faktor
Hvorfor er dette viktig for kommunen nå?
Hva vil det gi oss?

-
-
-

Verdier for samhandling i nettverket:

-
-
-

Start-tidspunkt:

Slutt-tidspunkt?
Evaluere – forankre
RESULTATER

Milepæl /fase

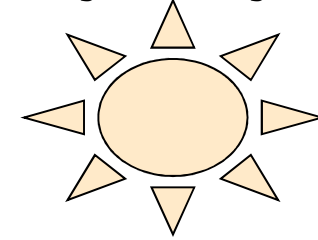
Milepæl /fase

Milepæl /fase

Kritiske faktorer for å lykkes:

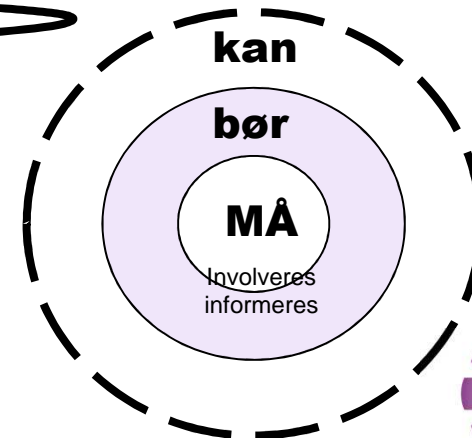
-
-
-

Prosjekt visjon:

Prosjekt mål: S-m-a-r-t-e
Hva har skjedd når prosjektet er over og "alle" er fornøyd?

Hvem berøres?

Saman om ein betre
KOMMUNE

Gruppeoppgave på prosjektledersamlingen

Hvordan forankre og konkretisere smarte prosjektmål?

Saman om ein betre
KOMMUNE

S – spesifikke

M – målbare – motiverende

A – ambisiøse – aksepterte – attraktive

R – relevante – realistiske

T – tidsavgrensede

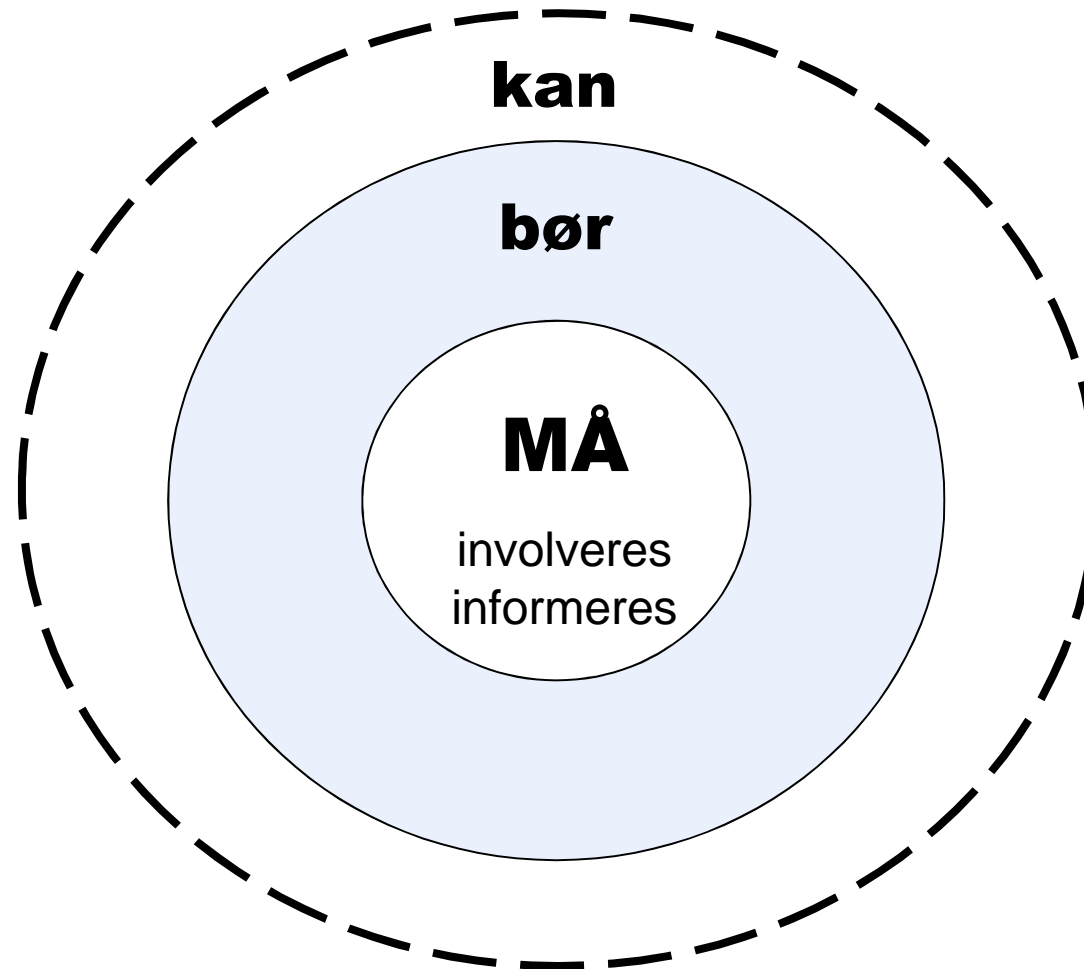
E – enkle (å kommunisere) – effektfulle

- Hvilken kommune har nettverkets s.m.a.r.t.e.'ste mål?
- Hvordan forankre?

Hvem berøres? Hvem MÅ-BØR-KAN involveres - når og på hvilken måte?

Saman om ein betre
KOMMUNE

En god prosjektplan

En «4-plan» som sier noe om

Saman om ein betre
KOMMUNE

- Hva slags prosjekt det er
- Bakgrunn – HVORFOR dette er viktig for kommunen
NÅ-situasjon (om problemet)
- MÅL – hva vi ønsker å oppnå
- Organisering; Hvem berøres? Hvem må, bør, kan involveres/informeres når og hvordan
- Strategi – valg av tiltak og aktiviteter ut fra forståelse av hva som skal til for å oppnå ønsket resultat (med brukerverdi)
- Milepæler – faser
- Aktiviteter i første fase

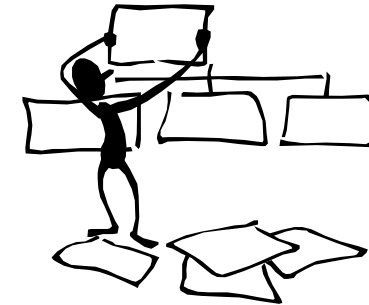
Kunsten å lede utviklingsprosesser som andre får lyst til å være med på
Kunsten å lokke fram det beste i deg selv og i andre underveis

Oppgave:

Prosjektplan - milepæler

Saman om ein betre
KOMMUNE

1. Utløsende faktor

- Hvorfor er dette viktig for kommunen?
- Hva vil det gi oss / nytte / gode effekter?

2. Prosjektvisjonen

- Hva har skjedd når prosjektet er over og "alle" er fornøyd?
- S-M-A-R-T-E mål – evaluering

3. Organisering og partssamarbeid

- Hvordan sikre at de som bør involveres faktisk blir det?
- Hvem MÅ-BØR-KAN involveres når og på hvilken måte? (Ildsjenter?)

4. Faser og milepæler

- Hva er siste milepæl som markerer at prosjektet snart er over?
- Beskriv fasene i prosjektet? Milepælene?
- Aktiviteter i første fase? Det første vi gjør når vi kommer hjem?
- Ønsker for neste nettverkssamling

Oppgave

Faser og milepæler

- Hva er milepælene i prosjektet?
Den siste som markerer at prosjektet snart er over?
- Beskriv fasene.
- Aktiviteter i første fase?
- Det første dere gjør når dere kommer hjem?

NÅ _____ 201?

Helt til slutt...

1. Hva er det viktigste dere tar med dere hjem fra samlingen?

2. Hvor nyttig har samlingen vært for dere?

På en skala fra 1-10 der 10 er best

1. _____, _____ 10

3. Innspill til neste nettverkssamling?